

2.3 De Check van het achterhoofd: twee vingers van mijn linker hand zijn in de gleuf tussen achterhoofd en atlas. Mijn rechterhand houdt de kop vast en beweegt deze van rechts naar links. Dit is een heel kleine beweging. Als de hals meebeweegt is het te ver.

HOE

Leg een of twee vingers tussen de vleugel van de atlas en het kaakbeen (fig. 2.2).

Leg de andere hand zacht op de neus, zodat je het neusbeen voorzichtig vasthoudt (fig. 2.3). Gebruik de neus om het hoofd naar links en rechts te bewegen, terwijl je met lichte druk van je vingers zorgt dat de hals niet meebeweegt.

Dit buigen moet voorzichtig en klein zijn—je beweegt de neus minder dan 2,5 cm beweging met je hand. Te veel kracht maakt dat de spieren zich spannen; om dit te voorkomen, moet je de neus direct na het buigen loslaten. Door buigen en loslaten, weer buigen en loslaten wordt het een soort van zachte “stuiterbeweging” van de kop van het midden naar opzij en terug.

Diagnose

Check hoe goed het hoofd naar links of rechts kan bewegen. Het zou makkelijk ongeveer 15 graden in elke richting moeten kunnen buigen. Als het achterhoofd makkelijk naar de ene kant beweegt (“goed stuiter”) maar niet naar de andere, is het achterhoofd gesubluxeerd.

Samenvatting—Achterhoofd

- ▶ Bel de chiropractor bij indicatie van sublaxatie
- ▶ Geen sublaxatie—onderzoek de volgende mogelijke oorzaken van achterhoofd symptomen:
 - Chiropractische sublaxaties van atlas, kaakgewricht, hals (p. 49, 59, 64)
 - Gebitsproblemen
 - Problemen in de neusbijholtes

BODYCHECK

HET KAAKGEWRIGHT (TMJ)

Cupcake's eigenares had diverse outfits voor haar 15-jarige Chihuahua. Bij het maken van haar afspraak, wilde ze weten welke outfit het meest geschikt was. Omdat mij dit nog nooit was gevraagd, kon ik alleen bedenken: "Alles is prima, behalve iets met een hoge hals of een hoed."

Bij aankomst had Cupcake een eenvoudig, maar elegant, blauw truitje aan. Uitstekend om mee te werken.

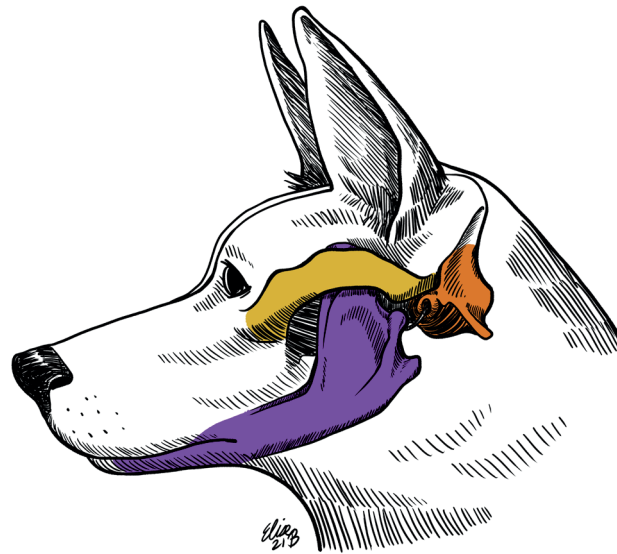
Zoals bij veel kleine hondenrassen was er bij die arme Cupcake al een aantal tanden en kiezen getrokken, maar het laatste bezoek aan de tandarts had haar kauwproblemen niet verholpen.

Haar eigenares vertelde dat Cupcake, ondanks haar zachte voer, vreemd kauwde. Ze liet mij het vreemde kauwgedrag zien door het zelf na te doen. Ik kan het alleen beschrijven als ongemakkelijk en onhandig. Alsof de kaak niet goed werkte.

Een vastzittend rechter kaakgewricht (gesubluxeerd) bleek de oorzaak. Ik kon het totaal niet bewegen! De linkerkant was gelukkig in orde.

Je kunt dit zelf voelen door je eigen onderkaak van rechts naar links heen en weer te bewegen. Dat moet naar beide kanten pijnloos en even ver kunnen.

Bij een gebitsbehandeling (vooral bij het trekken van een tand of kies) kan het gebeuren dat de kop in

3.1 Hondenkop vanaf de linkerkant, het kaakgewricht is het grijze gebied tussen het gele slaapbeen en het paarse kaakbeen.

een rare stand wordt gezet. Dit is moeilijk te voorkomen. Hoewel deze stand voor de hond niet pijnlijk is, kan het kop en/ of hals uit balans brengen.

Bij Cupcake zorgde het laatste trekken van haar tand ervoor dat haar rechter kaakgewricht subluxeerde. Hierdoor kon ze nog maar met de helft van haar bek eten. Na manipulatie kon ze weer lekker kauwen.

Algemene symptomen

Gedrags- of prestatiesymptomen

Veel voorkomend

- ▶ Moeite met kauwen
- ▶ Op een vreemde manier eten
- ▶ Kan de bek niet ver open doen
- ▶ Wil niet aan een speeltje trekken

Vaak

- ▶ Wil geen voer of speeltjes met de bek vangen

Soms

- ▶ Wil niet op de kop of aan de zijkant van het gezicht worden aangeraakt
- ▶ Moeite met buigen van de hals

Fysieke symptomen: nu of in het verleden

- ▶ Subluxaties van de atlas
- ▶ Subluxaties van het achterhoofd
- ▶ Gespannen spieren van kop of hals
- ▶ Gebitsproblemen

Check aanwijzingen

Functie: Er zijn twee kaakgewrichten, aan elke kant een (fig. 3.1). Dit gewricht maakt openen en sluiten van de bek en kauwen van het eten mogelijk. De primaire functie van het gewricht is het openen en sluiten van de kaak. Verder heeft dit gewricht het grootste aantal proprioceptie zenuwen van het hele

Kaakgewricht moeilijkheidsgraad ★★
Lokalisering Lichaamsdeel: ★★
Positie mens of hond: ★
Bewegingsvrijheid: ★★
Evaluatie van de Check: ★★

3.2 Naomi's kaakbeen is met stippen aangegeven.

lichaam. Daardoor heeft het kaakgewricht ook de taak van “evenwichtspunt” dat de hond laat weten waar zijn lichaam is in de ruimte.

Normale bewegingsvrijheid: Open en sluit je eigen kaak eens om een idee te krijgen van de normale bewegingsvrijheid van de TMJ. Beweeg je kaak ook zijwaarts. De kaakbeweging bij een hond is vergelijkbaar. Je kunt de zijwaartse beweging bij je hond onderzoeken. Gemeten bij de snijtanden moet de onderkaak zonder weerstand—minstens— zo'n 0,6 cm van links naar rechts kunnen bewegen bij een hond van 10 kilo.

HOE

Controleer de bewegingsvrijheid van het kaakgewricht door de onderkaak voorzichtig heen en weer te bewegen (fig. 3.2). Hij moet makkelijk en rustig evenveel naar links als naar rechts glijden.

3.3 Flash ziet er schattig uit bij de Check van zijn kaakgewricht. Dit is de juiste positie van de onderste hand. Je wilt de kaak vasthouden en niet per ongeluk in de bek belanden.

Het beste is om een hand op de neus te leggen om de kop te stabiliseren, terwijl je andere hand om de onderkaak ligt (fig. 3.3). Je onderste hand beweegt de kaak rustig en voorzichtig, eerst naar de ene kant en dan naar de andere (fig. 3.4 A–D). Zorg ervoor dat de kop niet in zijn geheel kantelt, maar dat de onderkaak onafhankelijk van de kop beweegt (fig. 3.5).

Diagnose

Als de beweging van het kaakgewricht niet gelijkmatig en makkelijk gaat of niet symmetrisch is (even ver naar elke kant), is de kans groot dat een of beide gewrichten gesubluxeerd zijn. NB: Een andere mogelijkheid is dat er gebitsproblemen zijn, die moeten worden aangepakt voordat het kaakgewricht wordt gecorrigeerd.

3.4 A De juiste beginpositie voor beide handen voor de Kaakgewichtcheck. De bovenste hand houdt de neus zo los mogelijk vast om de kop te stabiliseren.

3.4 B Met een lichte druk van mijn duim beweeg ik Flash's kaak naar rechts.

3.4 C Met lichte druk van mijn vingers beweeg ik Flash's kaak naar links.

CONTROLEER DE HELE DRIEHOEK

Het kaakgewricht werkt binnen de *TMJ-atlas-achterhoofd* driehoek (p. 54). Als een van de drie gesubluxeerd is, heeft dit invloed op de andere twee. Controleer ze alle drie als je iets in dit gebied niet vertrouwt.

Samenvatting—Kaakgewricht

- ▶ Bel een chiropractor als je een—of alle—indicatie(s) van subluxatie vindt en het gebit van de hond al door een tandarts is nagekeken.
- ▶ Wanneer je geen indicatie voor subluxatie vindt, maar de symptomen voor een kaakgewrichtprobleem blijven, controleer dan op:
 - Chiropractische subluxaties van atlas, achterhoofd, hals (C2–C6) (p. 49, 55, 64)
 - Gebitsproblemen
 - Abscessen
 - Problemen met de halsspieren

3.5 De Check van het kaakgewricht vanuit een andere hoek. Mijn rechterhand ligt op de kop en knijpt zo min mogelijk om de kop stil te houden. De linkerhand trekt de onderkaak voorzichtig naar links.

BODYCHECK

DE HALS

(C2–C6)

4

Omdat ik dacht dat mijn idee kon helpen, vroeg ik: "En het gat in het hek repareren?"

Benji, een rassenmix, liet mij tevreden aan zijn hals werken. Ik herhaalde: "Ik bedoel, als Benji steeds zijn kop door dat gat steekt en dan zijn hals verdraaid, is het gat repareren toch de oplossing voor zijn probleem?"

Benji's vrouwtje keek verbaasd. Ze antwoordde: "Benji kijkt naar zijn vriend door dat gat. Door de rest van het hek kan hij immers niets zien."

"Als hij alleen maar kijkt, hoe kan zijn hals dan zo verdraaid raken?" vroeg ik haar. "Hij kan niet eens opzij buigen."

Ze zuchtte, "Zijn vriendje beweegt heel veel. Ze houden ervan samen te spelen."

"Hoe dan?" vroeg ik, nog steeds verward.

"Het zit zo," ging Benji's vrouwtje verder. "Zijn vriendje komt door het gat in het hek tevoorschijn en Benji rent er naartoe en steekt zijn hele kop door het gat. Dan loopt zijn vriendje—de kat—heen en weer, terwijl hij zijn staart onder Benji's neus door laat gaan. Benji houdt ervan om naar die staart te happen! Zo aandoenlijk! Daarom laat ik dat gat niet maken, want wat zou er dan van hun vriendschap worden?"

Tegen deze logica valt niets in te brengen. Ik corrigeer dus gewoon Benji's hals regelmatig en iedereen is gelukkig. Vooral de kat.

Algemene Symptomen

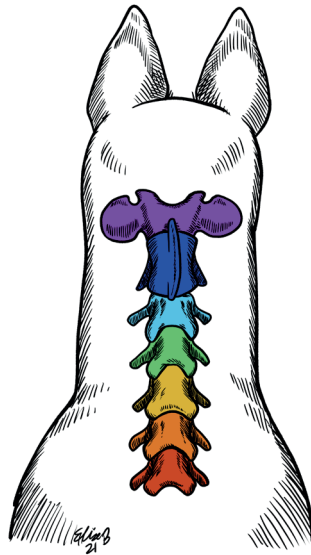
Gedrags- of prestatiesymptomen

Veel voorkomend

- ▶ Stijve hals of stijf lichaam
- ▶ Kan de hals niet naar links of rechts buigen

Vaak

- ▶ Kan de hals moeilijk naar beneden brengen om van de vloer te eten
- ▶ Buigt het lijf niet graag
- ▶ Rent niet graag
- ▶ Wil niet achter andere honden of speeltjes aan rennen

4.2 Kop en hals van boven gezien.

Soms

- ▶ Stijf of langzaam opstaan vanuit zit
- ▶ Vindt halsband of tuig niet fijn

Fysieke Symptomen: nu of in het verleden

- ▶ Ongelijke halsspieren

Check aanwijzingen

Functie: Halswervels (vertebra cervicalis) maken beweging van de hals mogelijk in horizontale en verticale richting.

Normale bewegingsvrijheid: De halswervels hebben de grootste beweeglijkheid van het hele lichaam. Ze kunnen naar boven, beneden en zijwaarts en bovendien draaien. Je gaat de wervels onderzoeken op de plek waar de botten het makkelijkst draaien.

HALS MOEILIKHEIDSGRAAD ★★

Lokalisering lichaamsdeel: ★

Positie mens of hond: ★

Bewegingsvrijheid: ★★

Evaluatie van de Check: ★★

4.3 De stippen geven de plaats van de halswervels aan.

HOE

Als je de wervelkolom naar beneden volgt, voel je na de atlas zes halswervels (genummerd C2–C7). Deze liggen in het onderste deel van het breedste deel van de hals (fig. 4.3). Alle spieren van de hals liggen boven deze wervels. Oefen een tijdje met het voelen van de ruimte tussen deze wervels. Als je er met je hand overheen strijkt, voel je een harde plek (een wervel) met daarna een kleine afdaling naar een kleine, zachte plek (een gewricht). Hierna volgt meteen de volgende wervel.

Onderzoek elke wervel op het punt waar hij de grootste beweeglijkheid heeft. Hiervoor is het nodig dat de hond zijn hals naar je toe buigt, waardoor hij iets van zijn beweeglijkheid verliest. Op deze manier kan je de wervel die je wilt onderzoeken beter vinden.

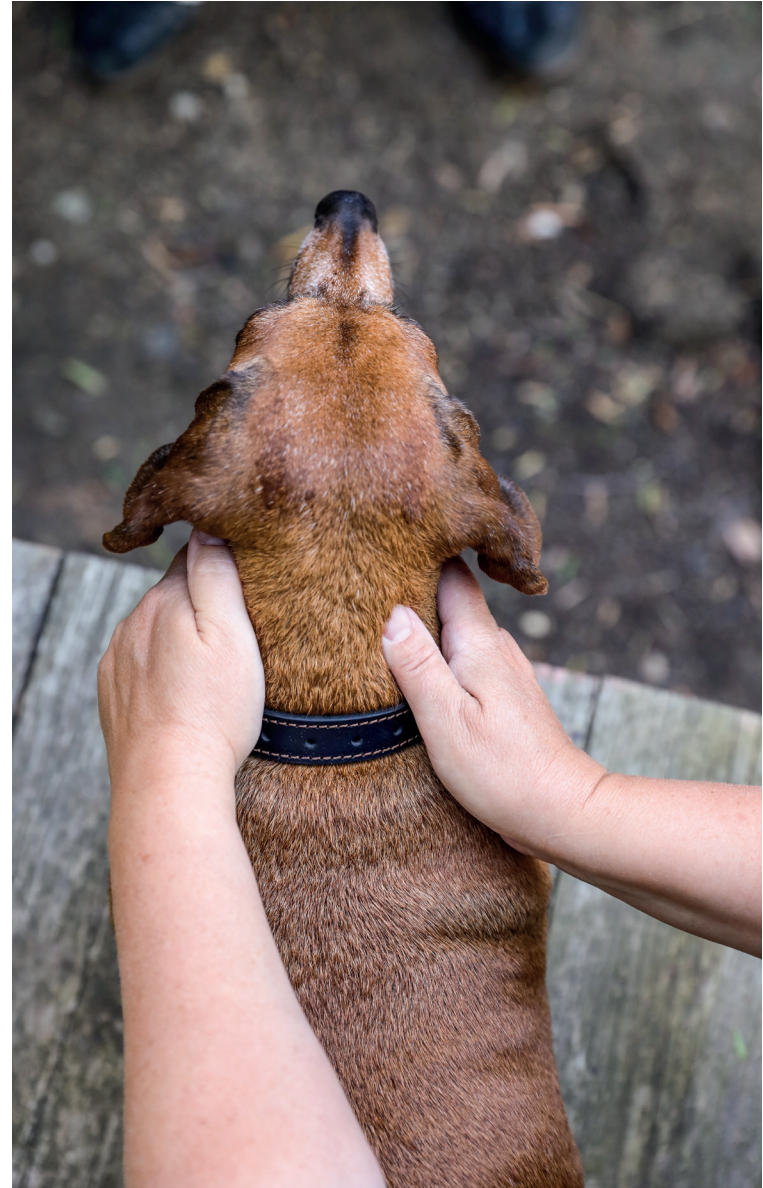
Leg je hand lichtjes op of onder de hals om de hond te vragen zijn hals opzij te buigen (fig. 4.4 A–C).

4.4 A Check van de hals van opzij: mijn linkerhand ondersteunt en stabiliseert de hals, terwijl ik naar voren en beneden richting de neus duw.

4.4 B Check van de hals van bovenaf gezien.

4.4 C Een bovenaanzicht van de Halscheck bij een kleine hond. Mijn linkerhand stabiliseert de hals voorzichtig, terwijl ik de halswervel met mijn rechterduim naar voren en beneden duw.

Het is belangrijk hierbij geen kracht te gebruiken, omdat hierdoor de halsspieren aanspannen, wat de Halscheck zal tegenwerken.

Laat je hand over de hals van de hond glijden en als je hebt gevoeld waar elke wervel zit, ga je ze als volgt onderzoeken:

Leg de muis of de zijkant van je duim op het midden van een individuele halswervel (fig. 4.5). Duw zachtjes in een hoek van ongeveer 45 graden ten opzichte van de bovenkant van de hals naar beneden. Terwijl je naar beneden duwt, moet de wervel minstens ongeveer een kwart van zijn lengte kunnen bewegen. Bijvoorbeeld, als de halswervel 2,5 cm lang is, moet hij makkelijk 0,6 cm richting de grond kunnen draaien. Gebruik de hoeveelheid druk die je zou gebruiken om de bovenkant van je eigen onderarm te masseren.

Diagnose

Wat je wilt is een “terugveren” van het bot: het moet met de druk van je hand mee naar beneden bewegen en weer omhoog komen (dit is de “vering”) als je de druk wegneemt. Als je daarentegen het gevoel krijgt dat je tegen een onbeweeglijke rots duwt, dan voel je een subluxatie. Dit “rots” gevoel is letterlijk alsof je tegen stevig bot duwt dat totaal niet “meegeeft”. Denk eraan beide kanten van de hals te onderzoeken. De ene kant kan perfect “verend” aanvoelen, terwijl de andere kant als een rots voelt.

Een ander teken van subluxatie is als je merkt dat de hond herhaaldelijk gevoelig reageert op jouw onderzoek van een bepaalde plek.

4.5 Dit is een alternatieve positie voor de Halscheck. Met mijn rechterhand moedig ik de hond aan bij mij te blijven, terwijl ik de halswervels onderzoek met de muis van mijn linker duim.

Samenvatting—Hals

- ▶ Bel de chiropractor wanneer een of beide indicaties van subluxatie worden gevonden.
- ▶ Wanneer er geen chiropractische problemen worden gevonden, maar de symptomen van een halsprobleem blijven, zoek je naar:
 - Chiropractische subluxaties van borstwervels 3–7, ribben, lendengebied (p. 108, 116, 120)
 - Kaak- of gebitsproblemen
 - Halsabscessen, chronisch of acuut (door vaccinatie of insectenbeet, bijvoorbeeld)

BODYCHECK 5

C 7 (7e Halswervel)

Ik noem de 7e halswervel (C7) vaak de "geheimzinnige" schurk. Natuurlijk omdat dit "cool" klinkt, maar ook omdat C7 onder het schouderblad verstopt zit. Een subluxatie van C7 kan diverse problemen geven die vaak aan iets anders worden toegeschreven.

Waarom? Omdat C7 bij een subluxatie vaak naar een kant verschuift, dan tegen de onderkant van het schouderblad duwt en daardoor de beweging van schouder en schouderblad beïnvloedt.

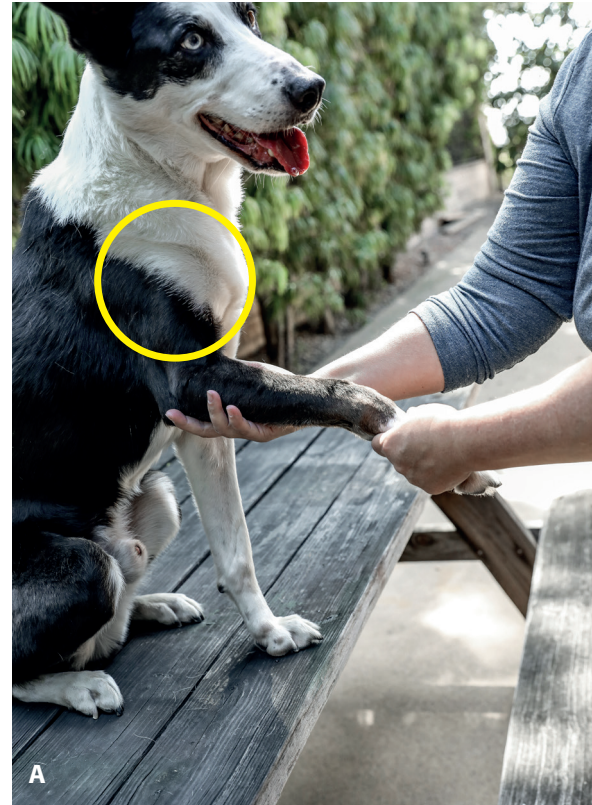
Vervolgens wil iedereen het schoudergebied herstellen, maar niets helpt. Heel "geheimzinnig", toch?

De oplossing is het doen van de C7 Bodycheck.

Een handige aanvulling op de Check is een simpele *voorwaartse schouder stretch*. Bij deze stretch til je de poot van je hond op en brengt hem naar voren: Sta voor je hond met je gezicht naar hem toe en houd zijn poot achter zijn pols vast. Stretch de poot naar voren en laat hem daarbij langzaam

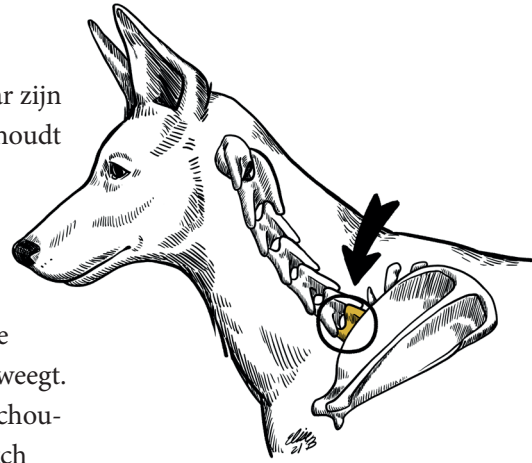
5.1 A Het vasthouden van de poot bij een schouderverlenging. De poot is ontspannen en neutraal. Onthoud de positie van de punt van de schouder voordat je de schouder verlengt.

5.1 B Naar voren verlengde schouder. Je kunt zien hoe ver het schoudergewricht naar voren is verplaatst.

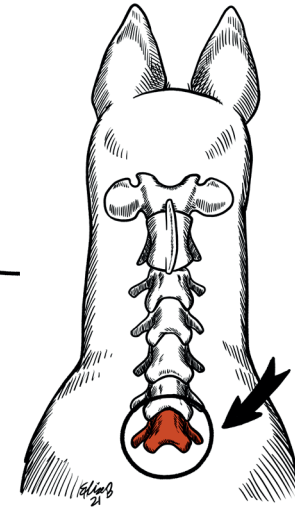

richting grond zakken. Laat je hand hierbij naar zijn voet glijden, terwijl je de *schouder* in de gaten houdt (fig. 5.1 A & B).

Honden met een subluxatie van C7, schouder, schouderblad of (zeldzamer) eerste ribben “spelen vals” bij deze stretch. Ze brengen hun poot naar de grond, maar als je naar hun schouder kijkt, zie je dat deze niet beweegt. Vaak kan een goede massage de spieren rond schouder en schouderblad ontspannen om deze stretch mogelijk te maken. Als er al met de hond is gewerkt, de schouderpartij ontspannen is en de hond nog steeds een “valse” stretch laat zien, is er waarschijnlijk een subluxatie van C7 of de schouder.

5.2 Hals en schouderblad van links gezien. C7 (7° halswervel) is omcirkeld.

5.3 Kop en hals van boven gezien. C7 is omcirkeld.

Algemene symptomen

Gedrags- of prestatiesymptomen

Veel voorkomend

- ▶ Gespannen schouderpijnen
- ▶ Voorkeur voor een kant bij het liggen

C7 MOEILJKHEIDSGRAAD ★★★★★

Lokalisering lichaamsdeel: ★★★★★

Positie mens of hond: ★★★★★

Bewegingsvrijheid: ★★★★★

Evaluatie van de Check: ★★★★★

Vaak

- ▶ Stijfheid van de voorhand
- ▶ Schouder of schouderblad hebben verminderde bewegingsvrijheid
- ▶ Schouder of schouderblad hebben moeite met stretchen

Soms

- ▶ Stijve hals
- ▶ Moeite met opstaan vanuit zitten
- ▶ Struikelen, soms over "niets"
- ▶ Pijnlijke spieren in het schoudergebied
- ▶ “Vage” kreupelheid in de voorhand

Fysieke Symptomen: nu of in het verleden

- ▶ Iets "vreemds" met de schouder: "beweegt vreemd"
- ▶ Terugkerende subluxaties van de ribben

5.4 A Ik houd de poot van Flash voorzichtig vast en wacht tot hij deze ontspant.

- ▶ Subluxatie van het borstbeen
- ▶ Teenagels van de ene poot langer dan van de andere

Check aanwijzingen

Functie: De C7 is de laatste halswervel. Hij is moeilijk te bereiken, omdat hij zich onder het schouderblad bevindt. Een subluxatie van C7 kan talloze problemen leveren, maar meestal krijgen de

5.4 B Hier duw ik met twee vingers langs de rand van het schouderblad om bij C7 te komen. Zie je hoe ontspannen de poot is?

structuren rond C7 de "schuld" van een probleem, omdat deze duidelijker aanwezig en makkelijker te voelen zijn.

Bewegingsvrijheid: Technisch gezien heeft C7 dezelfde bewegingsvrijheid als de andere halswervels. C7 wordt echter "bedekt" door het schouderblad. In beweging tilt de hond zijn schouder op, zodat C7 volledige bewegingsvrijheid heeft. In stilstand is het echter niet mogelijk de hele bewe-

gingsvrijheid te onderzoeken en kan je gewoonlijk alleen het deel van C7 bereiken dat het dichtst bij de hals zit in plaats van de hele wervel. Je probeert daarom lichte beweging te voelen tegenover totaal geen beweging die (zoals eerder aangegeven) voelt als duwen tegen een stevige, onbeweeglijke rots.

HOE

Sta bij de schouder van je hond. De C7-check doe je, terwijl je de poot optilt en ervoor zorgt dat deze ontspannen is (fig. 5.4 A). Je houdt de poot met de ene hand omhoog en voert de Check uit met de andere hand. Als de hond eenmaal gewend is aan de Check van de C7 wordt het makkelijker.

Breng je vingers onder het kraakbeenkapsel van het schouderblad (fig. 5.4 B). Laat ze daarna naar beneden glijden tot je C7 kunt voelen (fig. 5.4 C & D en 5.5). De C7 is daar het enige bot en heeft bij een middelgrote hond het formaat van een golfbal. De ribben liggen achter C7 (meer richting staart) en zijn kleiner.

5.4 C Je kunt zien hoe mijn vingers achter het schouderblad naar C7 reiken. Van hieruit kan je C7 aanraken en richting het midden van de hals duwen om te onderzoeken of hij "nageeft" of een "onbeweeglijke rots" is.

5.5 Foto van een kleinere hond, waarbij je kunt zien hoe mijn rechterhand achter de rand van het schouderblad langs naar C7 gaat om de Check te kunnen doen.

Diagnose

Als C7 een mooie “rek” of “vering” geeft en het aan beide kanten van de hond hetzelfde voelt, is het normaal. Een gesubluxeerde C7 voelt als een onbeveeglijke rots of is moeilijk te voelen wanneer hij is gesubluxeerd naar de andere kant dan vanwaar je de Check uitvoert. Dus als je C7 moeilijk kunt vinden, onderzoek je hem aan de andere kant van de hond.

Een andere aanwijzing voor een probleem is als de hond er een hekel aan heeft als je je hand onder zijn schouderblad brengt. In dat geval kan er een subluxatie zijn van de schouder zelf of de ribben eronder, hoewel het ook mogelijk is dat spierstijfheid of spanning in de banden het schouderblad naar beneden houden. In dat geval kan een massage (of een andere mogelijkheid zoals acupunctuur of

lasertherapie) nodig zijn om het schouderblad te “bevrijden” zodat je eronder kunt.

Samenvatting—C7

- ▶ Bel de chiropractor bij het vermoeden van een gesubluxeerde C7.
- ▶ Geen indicatie voor een subluxatie, maar de symptomen blijven, onderzoek dan:
 - Chiropractische subluxaties van: schouder, schouderblad, schoft, ribben, borstbeen (p. 75, 80, 108, 116, 84)
 - Problemen met maag of vertering
 - Pijnlijke of ruwe pootkussentjes
 - Te lange teennagels

Sectie 2

BODYCHECKS VAN DE VOORHAND

Schouderblad (p. 75)

Schouder (p. 80)

Borstbeen (p. 84)

Elleboog (p. 89)

Pols (p. 92)

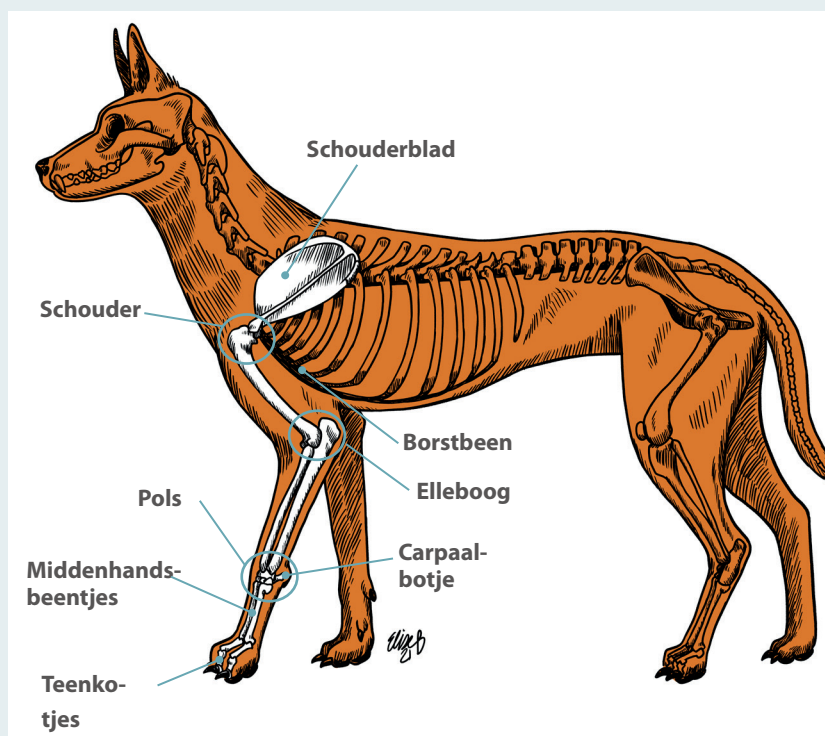
Carpaalbotje (p. 95)

Middenhands/voetsbeentjes (p. 98)

Teenootjes (p. 103)

Problemen van de voorhand: Algemene symptomen

- ▶ Stijf in voorpo(o)t(en) of schouder(s)
 - ▶ Moeite met strekken van de voorhand
 - ▶ Verminderde bewegingsvrijheid van schouder of schouderblad
 - ▶ Wil voorpo(o)t(en) niet strekken
 - ▶ Zwaait uit in bochten (valt vooral op bij agility)
 - ▶ Alles wat “vreemd” is mbt de schouder
 - ▶ Heeft moeite met buigen van het lichaam of doet dit langzamer dan anders
 - ▶ Korte passen met de voorpoten
 - ▶ Laat de schouder zakken in bochten
 - ▶ Struikelen
 - ▶ Strijkt met de ene voorpoot langs de andere
- (vervolg)

Bodycheckgebieden van de voorhand.

Algemene symptomen: vervolg

- ▶ Pijnlijke schouderspieren
- ▶ Ene schouderblad hoger dan het andere
- ▶ Nagels van de ene voorpoot groeien langer of sneller dan van de andere
- ▶ Chronische subluxaties van schouder, schouderblad of borstkas
- ▶ Stramme bewegingen van schouder of schouderblad
- ▶ Moeite de schouder te strekken
- ▶ Moeite met buigen van de hals, vooral vlakbij de schouder
- ▶ Pijnlijk schouderspieren
- ▶ Opgetrokken schouder aan een kant
- ▶ Teennagels van ene voorpoot langer dan van de andere
- ▶ Tuig glijdt vaak naar een kant
- ▶ Overmatig hijgen
- ▶ Buiten adem zijn
- ▶ Loopt stijf, maar dit verbetert na opwarmen en lijkt dan in orde
- ▶ Moeite met buigen naar een of beide kanten
- ▶ Kan sommige oefeningen niet doen
- ▶ Wil het tuig soms niet aan
- ▶ Niet te corrigeren en/of terugkerende ribsbluxaties
- ▶ Subluxaties in het lendengebied, vooral aan een kant
- ▶ Schouder, schouderblad of C7 zijn moeilijk te corrigeren en goed te houden
- ▶ Voorpoten maken geen ruime beweging
- ▶ Soms lijkt het alsof de hond met zijn poot sleept
- ▶ Andere gewrichten van de poot waren ooit gesubluxeerd of geblesseerd
- ▶ Verminderde buiging in de pols
- ▶ Knikkende of overstrekte pols tijdens het staan
- ▶ Wil niet ergens op of vanaf springen
- ▶ Hinken of niet lekker lopen met voorpoot
- ▶ Mogelijk gezwollen pols
- ▶ “Ploppend” geluid bij het buigen van het gewricht
- ▶ Artrose in de pols
- ▶ Loopt stijf
- ▶ Loopt voorzichtig
- ▶ Rent met een stijve poot
- ▶ Had ooit een blessure aan de poot of ergens anders
- ▶ Wil zitten of liggen
- ▶ Zit het liefst schuin op de achterhand, niet recht
- ▶ Aangedane poot beweegt aan de binnenkant of de buitenkant van het lichaam in plaats van recht eronder
- ▶ Moeite met op- of aflopen van de trap
- ▶ Moeite met in of uit de auto gaan
- ▶ Elk ongeluk, ook als de hond daarna in orde leek
- ▶ Ontzien van de voorpoot
- ▶ Poot is een tijdlang stokstijf

BODYCHECK

HET SCHOUDERBLAD

6

En Engelse Cocker Spaniel, Terrie, had moeite haar linkerkant te buigen. Ze had er een klap tegen gekregen, toen ze van het ladderonderdeel viel tijdens een agility training.

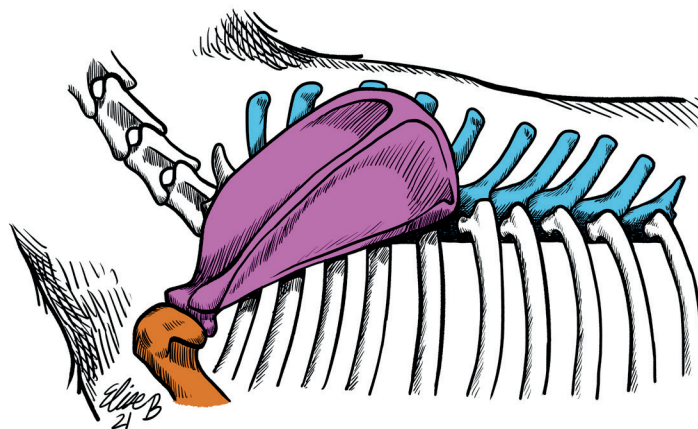
“Normaal doet ze de ladder uitstekend, maar die dag ging ze, denk ik, gewoon te snel. Ze gleed uit en viel. Ze zag er vooral gegeneerd uit, arme meid,” vertelde haar eigenares Janine.

“Maar nu heeft ze moeite met bochten, weet je wel?” ging ze verder. “Vooral bij onderdelen tegen de klok in. Kan jij haar helpen?”

Onze hondenvrienden moeten hun schouderblad kunnen verplaatsen om hun lijf te kunnen buigen. Als het schouderblad niet naar beneden en vooruit kan bewegen, ontstaat er een scherpe hoek bij de punt van het schouderblad in plaats van een mooie kromming van het lijf.

Natuurlijk omvat een goede buiging meer dan het schouderblad. Elk van de borstwervels, lendenwervels, ribben, borstbeen en zelfs C7 kan buigproblemen veroorzaken. Maar het schouderblad kan de grootste boosdoener zijn, zeker als de hond erop is gevallen.

Nadat Terrie's linker schouderblad gemanipuleerd was en vrij kon bewegen, waren haar bewegingen tegen de klok in prima.

6.1 Het linker schouder- en schoftgebied gezien van de zijkant.

Algemene symptomen

Gedrags- of prestatiesymptomen

Veel voorkomend

- ▶ Stijve voorpo(o)t(en) of schouder(s)
- ▶ Gebrek aan ruime beweging in de voorhand
- ▶ Verminderde bewegingsvrijheid van schouder of schouderblad
- ▶ Wil voorpo(o)t(en) niet stretchen

Vaak

- ▶ Zwaait uit bij het draaien of in bochten (vooral te zien bij agility)
- ▶ Alles wat “vreemd” is aan de schouder
- ▶ Heeft moeite of is langzamer dan normaal met het buigen van het lichaam

Soms

- ▶ Korte passen met de voorhand
- ▶ Laat de schouder zakken in bochten
- ▶ Struikelen
- ▶ Strijkt met de ene voorpoot langs de andere
- ▶ Pijnlijk schouderspieren

Fysieke symptomen: nu of in het verleden

- ▶ Ene schouderblad hoger dan het andere
- ▶ Nagels groeien aan de ene voorpoot langer of sneller dan aan de andere
- ▶ Chronische sublaxaties van schouderblad, schouder of borstkas

Check aanwijzingen

Functie: Het schouderblad is, door een kraakbeenkapsel langs de rand en samen met talloze spieren en bindweefsel, de verbinding tussen het lichaam en de voorpoot.

SCHOUDERBLAD MOELIJKHEIDSGRAAD ★	
Lokalisering lichaamsdeel:	★
Positie mens of hond:	★
Bewegingsvrijheid:	★
Evaluatie van de Check:	★

Bewegingsvrijheid: Doordat het schouderblad alleen met spieren en banden aan het lichaam vastzit (niet met een sleutelbeen zoals bij mensen), heeft het een behoorlijk grote bewegingsvrijheid. Bij een gemiddelde hond van 14 kg, moet het *tenminste* 2,5 cm op en neer en 1,3 tot 2,5 cm naar voren richting kop en naar achter richting staart kunnen bewegen.

HOE

Bij deze Check heb je twee keuzes. Het doel is het schouderblad binnen zijn bewegingsruimte te verplaatsen. Dit kan alleen als de poot onbelast en van de grond is. Je kunt ervoor kiezen om de poot omhoog te houden of de hond plat op de grond te laten liggen. Beide manier werken goed. De keuze maak je met oog voor het gemak en de ontspanning van je hond.

Sommige honden liggen graag op de grond. Andere voelen zich niet veilig als ze plat liggen. Dit gevoel van onveiligheid kan zich uiten in spanning en dan is de Schouderbladcheck onnauwkeurig.

Als je een positie hebt gekozen en de poot onbelast is, kan je de Check doen. Beweeg het schouderblad uit zijn neutrale positie en kijk hoe ver je het kunt bewegen. Het moet in alle richtingen makkelijk en vloeiend gaan. Het enige lastige is om je handpositie zo te krijgen dat je zo veel mogelijk schouderbladbeweging kunt isoleren van de beweging van de schouder.

Je ene hand moet, zonder het schoudergewricht te buigen, contact hebben met de onderarm van de hond. Je wil niet direct op het schoudergewricht

6.2 A Het schouderblad optillen. Zie hoe ik mijn onderarm gebruik om het schouderblad omhoog te duwen. Verder houd ik de onderarm zó vast dat de elleboog niet volledig gebogen is. Dat zou mij een verkeerd beeld van de Schouderbladcheck geven. Mijn linker vingertoppen voelen hoe veel het schouderblad omhoog gaat.

6.2 B Het schouderblad naar beneden duwen. Ik ondersteun de onderarm voorzichtig met mijn rechterhand, terwijl ik met mijn vingertoppen van mijn linkerhand het schouderblad naar beneden duw.

duwen. Als het schoudergewricht pijnlijk is of niet kan buigen, zal erop duwen de Schouderbladcheck tegenwerken.

Je andere hand ligt op de bovenrand van het schouderblad. Duw nu voorzichtig met de hand die om de poot ligt richting de top van het schouderblad. Je zoekt naar een opwaarts glijdende beweging van het schouderblad langs het lichaam (fig. 6.2 A). Duw daarna voorzichtig met je vingertoppen het schouderblad richting poot. Nu zoek je naar een neerwaartse beweging (fig. 6.2 B).

Het schouderblad kan in alle richtingen bewegen. We zoeken echter vooral deze op-en-neer beweging, omdat die het makkelijkste te zien is (fig. 6.3A–C).

Diagnose

Het schouderblad moet 1,3 tot 5 cm (afhankelijk van de grootte van de hond) naar boven en in alle richtingen vrij kunnen bewegen. Als het dat niet kan, is het waarschijnlijk gesubluxeerd. Beweeg de poot

6.3 A Een alternatieve manier om de poot vast te houden. Mijn linkerhand duwt het schouderblad omhoog richting mijn rechterhand. Mijn wijsvinger blijft in de vouw van de elleboog om ervoor te zorgen dat deze niet te ver buigt.

6.3 B Hier duw ik voorzichtig de bovenkant van het schouderblad met mijn rechterduim naar beneden. Mijn linkerhand ondersteunt losjes de poot.

van de hond van voor naar achter. Zorg ervoor dat er echt *schouderblad*beweging is en niet alleen *schouder*beweging.

Over het algemeen is een gesubluxeerd schouderblad het resultaat van verkeerde spierspanning door primaire sublaxaties op een andere plek. (Een uitzondering op deze regel is een blessure direct op het schouderblad.) Als de andere sublaxaties worden gecorrigeerd, zal het schouderblad vaak zichzelf goed zetten.

Samenvatting—Schouderblad

- ▶ In geen enkele richting schouderbladbeweging: begin met een goede massage om de spieren te ontspannen. Vaak komt het schouderblad los als de spieren ontspannen zijn. Als het binnen enkele dagen na de massage weer vast zit, is het gesubluxeerd. Bel een gediplomeerde chiropractor.
- ▶ Geen sublaxatie maar de problemen blijven, onderzoek dan:
 - Chiropractische sublaxaties van schouders, schoft, ribben, borstbeen, C7 (p. 80, 108, 116, 84, 68)
 - Halsband of tuig te strak of past niet goed
 - Te lange teennagels

6.3 C Schouderblad volledig naar beneden.

BODYCHECK

DE SCHOUDER

7

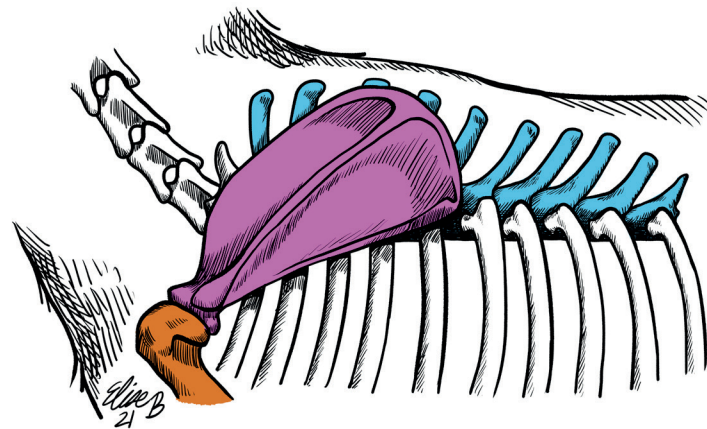
“Wil je echt dat je hond je tuin ompit?” vroeg ik nieuwsgierig. Juice’s stevige eigenaar leek op zijn hond. De man droeg een tweed groen-bruine jas op een bruine broek. Juice is een bruinkleurige Bulldog mix.

Ik wilde vragen hoe Juice aan zijn naam kwam, maar raakte helaas afgeleid toen zijn eigenaar zei dat zijn hond behandeld moest worden, zodat die zijn tuin kon ompitten.

“Het is niet zo dat ik *wil* dat hij mijn tuin ompit,” antwoordde hij. “Maar Juice houdt van gaten graven en doet dat heel precies. Graaft heel gelijkmatig met beide poten, weet je. De grond vliegt tussen zijn poten door naar achter.”

“Maar op het moment gebruikt Juice meestal maar een poot,” ging hij door. “De linker, geloof ik. En dus vliegt de grond niet meer tussen zijn poten achteruit, maar tegen zijn hele buik en dan belandt het uiteindelijk natuurlijk op de bank. Dat is de reden waarom we hier zijn.”

Vreemd genoeg vond ik dat heel logisch. Juice had moeite met graven met zijn rechterpoot. Ik controleerde alles. Zijn rechterschouder bleek ernstig vast te zitten (gesubluxeerd). Eenmaal gecorrigeerd en na een paar dagen rust op de bank, kon Juice weer uitstekend graven.

7.1 Het linker schouder- en schoftgebied van de zijkant gezien.

(Ik hoop nog steeds dat ze terugkomen, zodat ik erachter kan komen waarom hij Juice heet!)

Als je denkt dat je hond een schouderprobleem heeft, controleer dan alle onderdelen van de voorpoten, samen met het borstbeen, C7, schoft en de ribben. Ribben die onder het schouderblad liggen kunnen ook schouderproblemen veroorzaken. Het onderzoek van deze ribben valt buiten de uitleg van dit boek en hiervoor heb je een chiropractor met extra certificaten of een TBT practitioner nodig.

Algemene symptomen

Gedrags- of prestatiesymptomen

Veel voorkomend

- ▶ Alles wat “vreemd” of moeilijk is aan de schouder
- ▶ Loopt stijf met de voorhand
- ▶ Maakt de bocht groter dan normaal, valt mogelijk over de schouder naar buiten